

3

1900-1918 EL PRIMER VALENCIANISME POLÍTIC

La independència, el 1898, de les darreres colònies d'ultramar —Cuba i Filipines— accelera el **procés de decadència espanyola i les respostes regeneracionistes de caire autonomista** des de les perifèries peninsulars.

El 1902 el vicepresident de Lo Rat Penat, **Faustí Barberà**, pronuncia la conferència **De Regionalisme i Valentincultura**, el primer document doctrinal del valencianisme polític. I el 1904 funda i presideix València Nova, la primera societat política valencianista.

El 1907, València Nova —en commemoració del segon centenari de la batalla d'Almansa— convoca la **Primera Assemblea Regionalista Valenciana**, emmirallada en l'èxitós moviment de la Solidaritat Catalana.

L'Assemblea és el primer intent per articular un acord ampli i transversal de suport a un programa mínim: l'autonomia política i la cooficialitat del valencià, que impulsat des del valencianisme vol superar les seues fronteres i fer-lo extensiu a tot l'espectre polític. Malgrat el suport dels republicans sorianistes i dels carlins, la Solidaritat Valenciana no veurà mai la llum boicotejada pels republicans blasquistes i els conservadors.

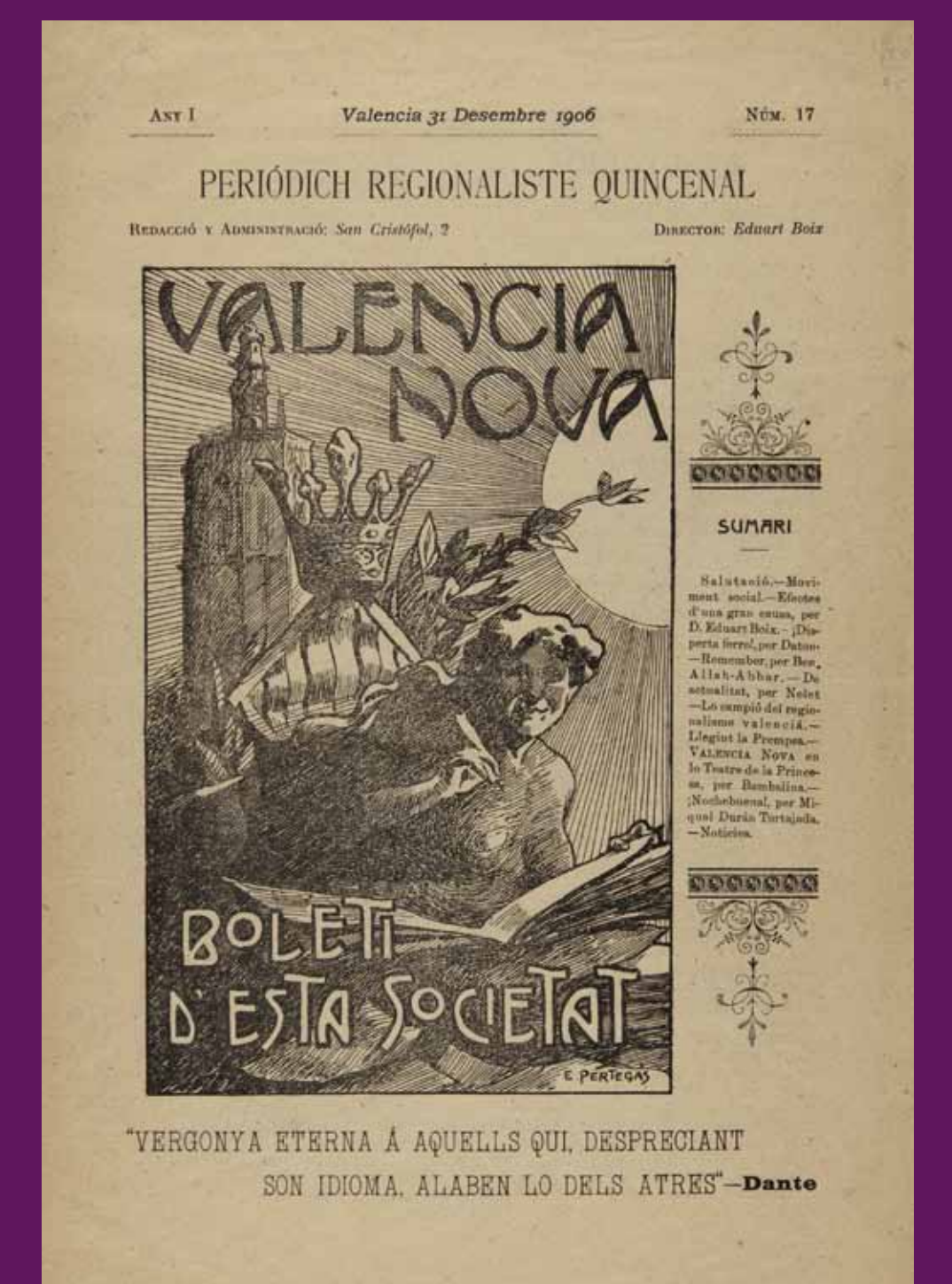
D'aquest relatiu fracàs, però, **naix el 1908 Joventut Valencianista**, des d'on una nova i activa generació —liderada per **Maximilià Thous i Orts, Miquel Duran i Tortajada i Eduard Martínez Ferrando**— desvinculada ja del tot del ratpenatisme, va dotant-se d'unes bases doctrinals cada vegada més sòlides, que noves publicacions ajuden a difondre: *El Poble Valencià*, *Lo Crit de la Pàtria*, *Renaiximent*, *Terra Valenciana*...

Amb la creació, el 1915, de **Joventut Nacionalista Republicana** —liderada pels joves blasquistes **Rafael Trullenque, Juli Just i Enric Duran i Tortajada**— per primera vegada **conflueixen en una mateixa organització el valencianisme i el republicanisme**, les estratègies polítiques més dinàmiques i rupturistes enfront el caciquisme, el centralisme i la degradació de l'Estat espanyol.

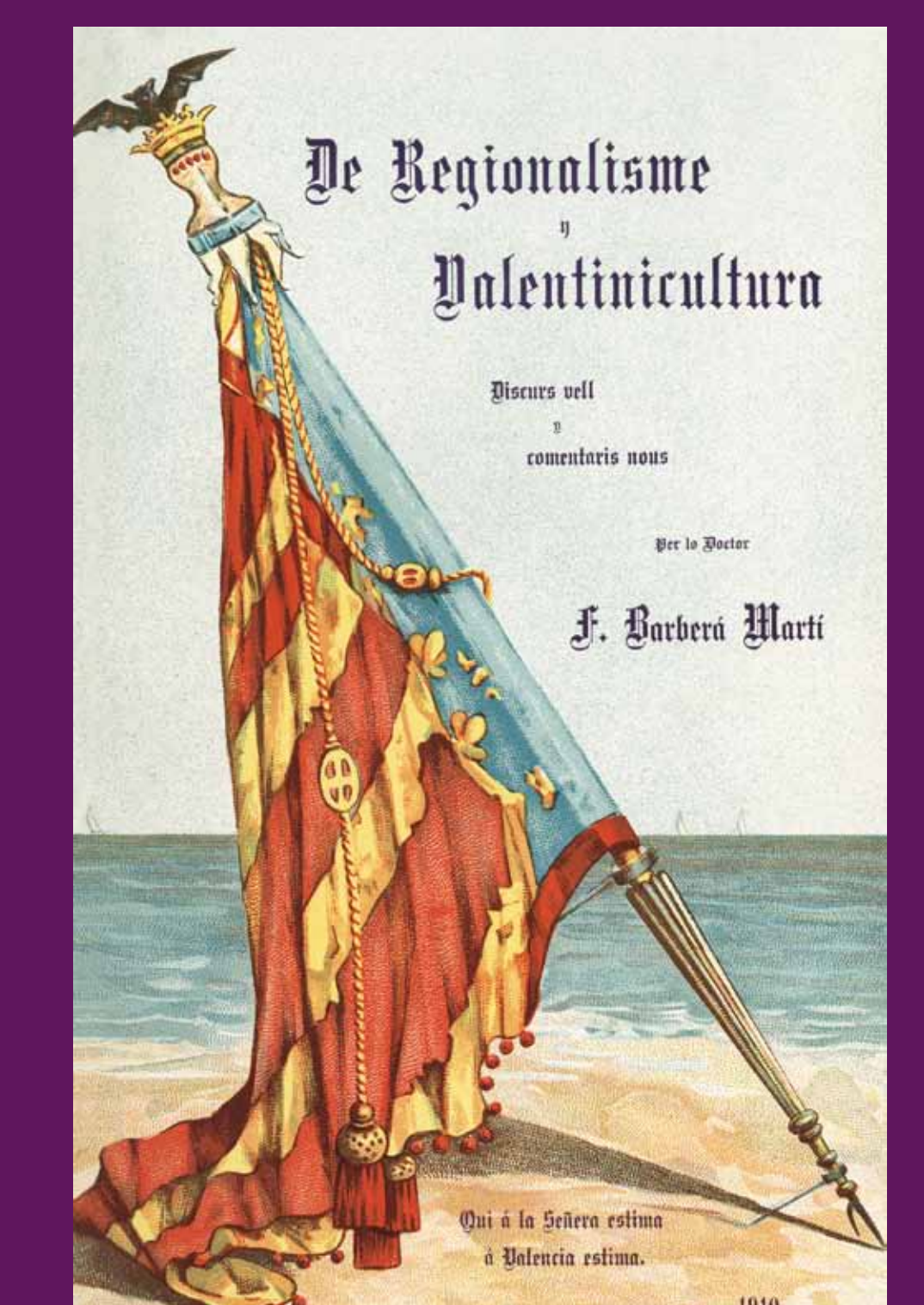
29 de juny de 1907
Anvers de la postal editada amb motiu de la Primera Assemblea Regionalista Valenciana, impulsada per València Nova, que exalta l'agermanament del País Valencià i Catalunya a través d'imatges que simbolitzen l'un i l'altra: la llauradora i la pubilla, el Miquelot i Montserrat, l'agricultura i la indústria, l'escut de la ciutat de València i el del Principat.

ACF

València, 31 de desembre de 1906
València Nova. La publicació de la primera societat política valencianista.

BVNP

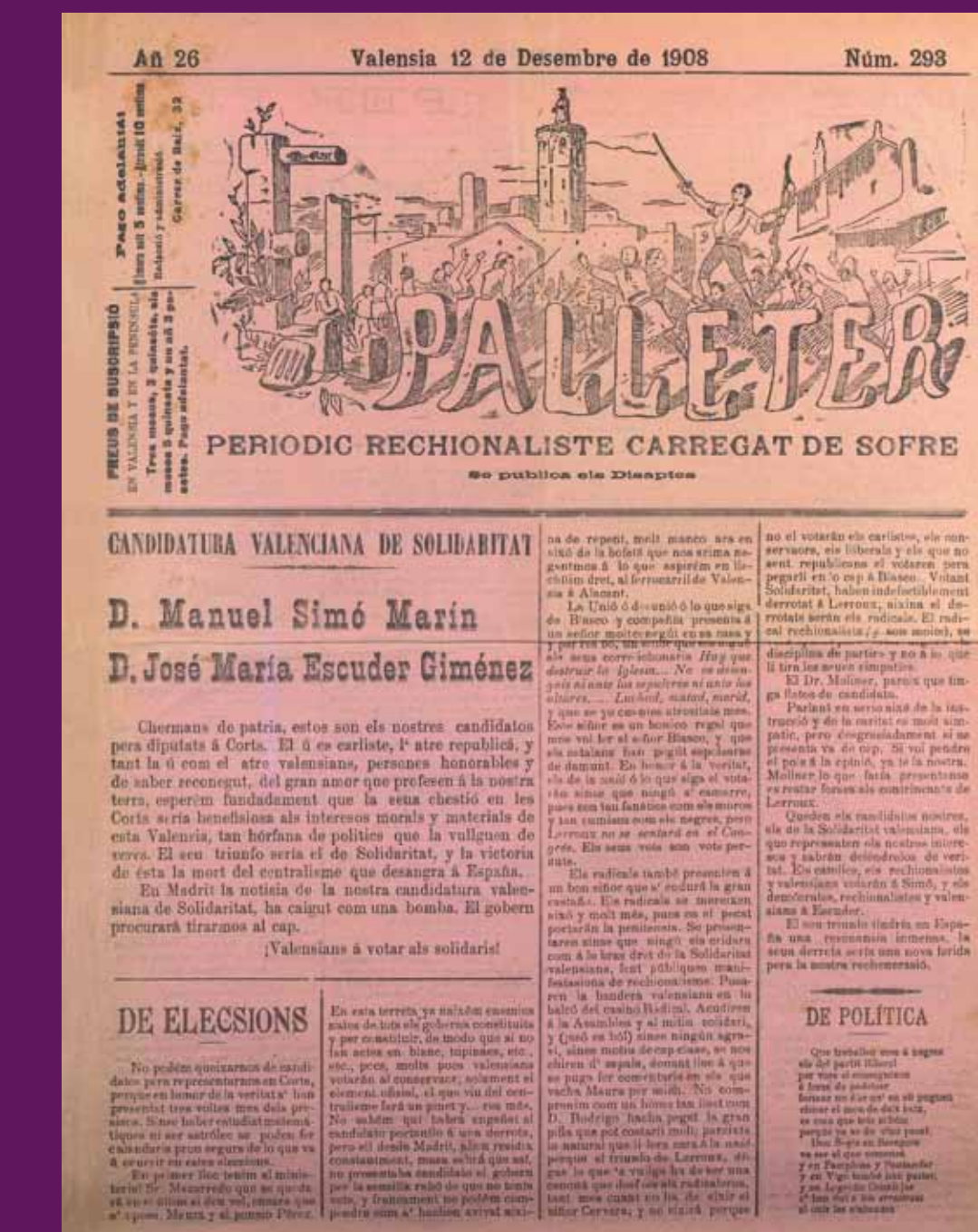
València, 1910
De Regionalisme i Valentincultura. Faustí Barberà edita la conferència fundacional del valencianisme polític vuit anys després de pronunciar-la, amb nous comentaris.

BVNP

València, 21 de juny de 1908
Terra Valenciana. Editada pel Centre Regionalista.

BVNP

València, 12 de desembre de 1908
El Palleter. El setmanari carlí es fa ressò de la candidatura «solidària» formada per un carlí i un republicà.

BC

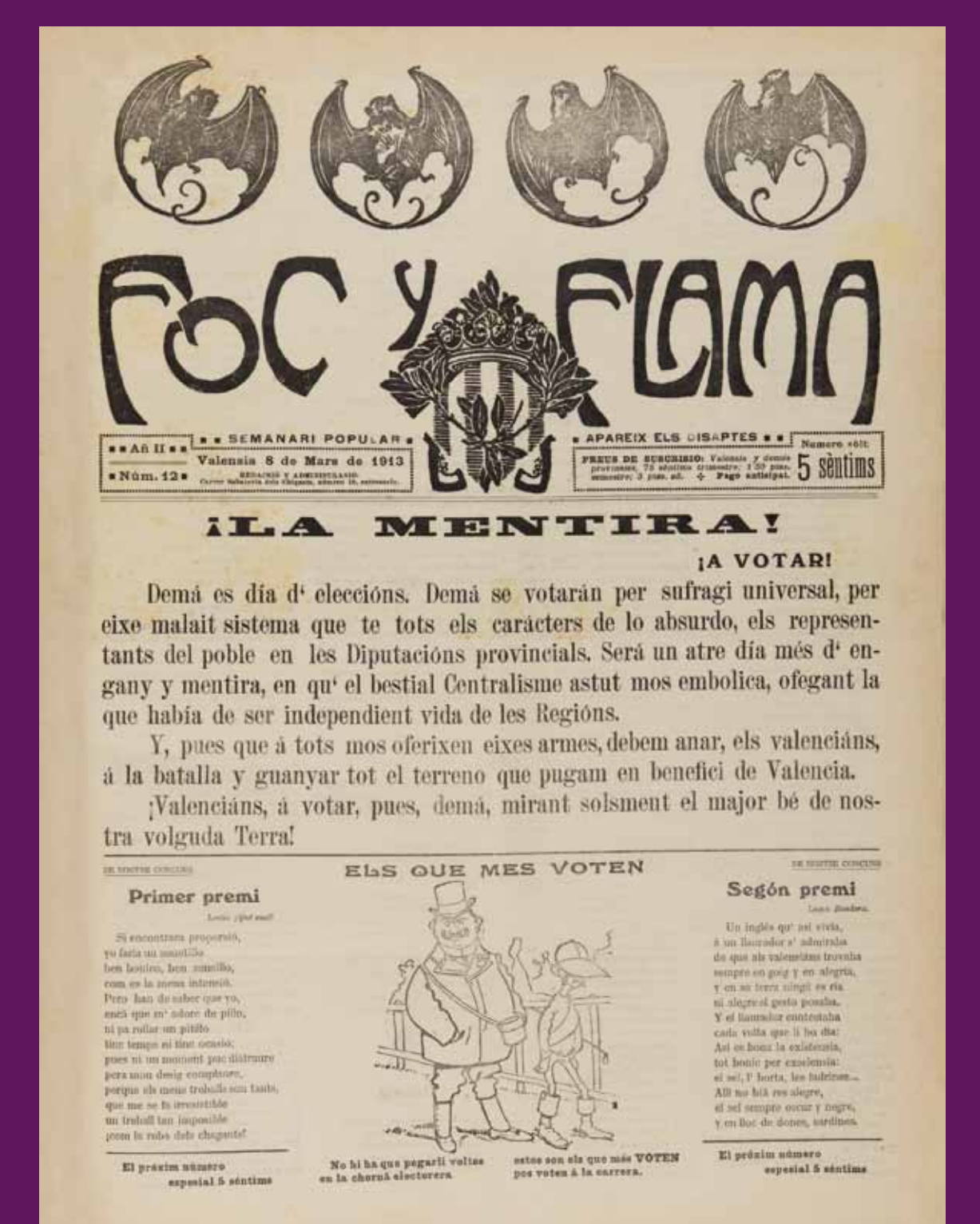
València, 1899-1900
Els segells són una forma de propaganda habitual a l'època. Amb el canvi de segle, se n'editen els primers de caire valencianista.

ACF / CLR / ACF

Carcaixent, 13 de maig de 1909
El Canari. La premsa satírica, llum de desaparèixer, s'estén per tot el País Valencià.

AMCxx

València, 8 de març de 1913
Foc y Flama. La crítica al centralisme és el comú denominador de les publicacions valencianistes.

BVNP

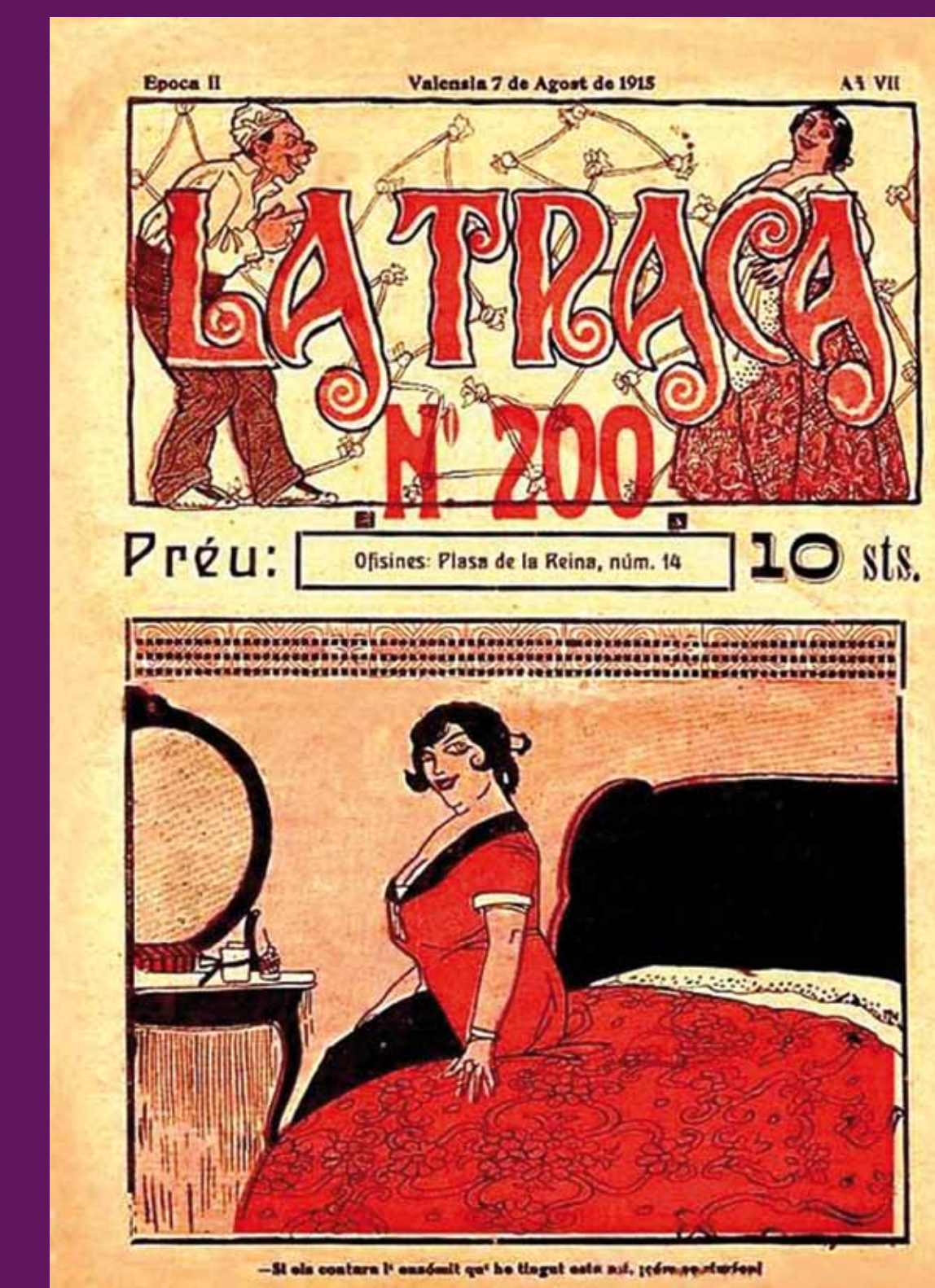

València, 1915
Segell de propaganda editat per Joventut Valencianista, amb una il·lustració de F. Mellado.

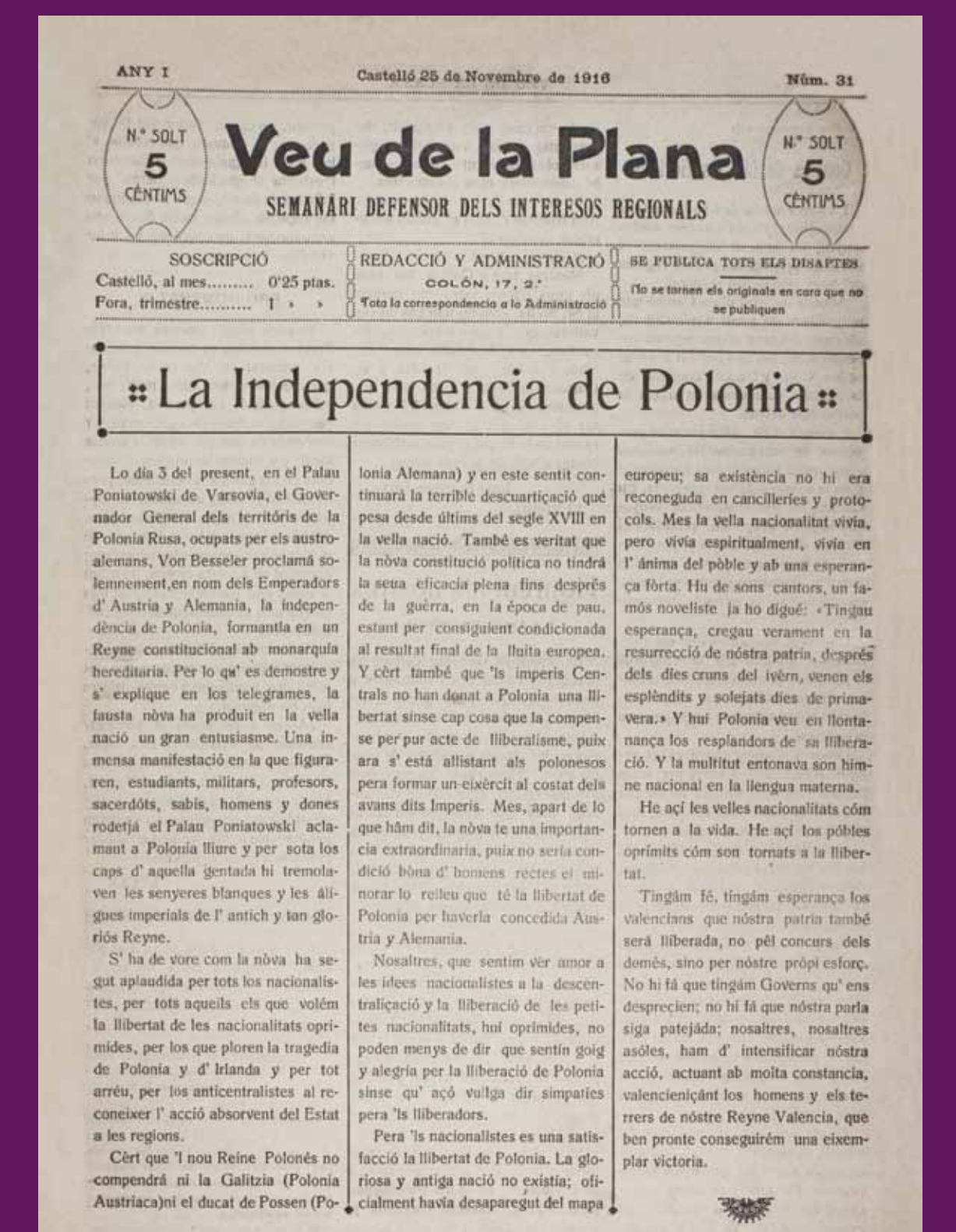
València, 20 de març de 1915
Pàtria Nova. Durant tota la seua primera etapa aquest setmanari, portaveu de l'entitat del mateix nom, encapçala la portada amb el títol «Volem» que recull el seu programa polític.

BVNP

València, 5 d'agost de 1915
La Traca. La publicació satírica i psicalíptica més exitosa de la història de la premsa valenciana.

BVNP

Castelló, 25 de novembre de 1916
Veu de la Plana. Des de l'actiu nucli valencianista de Castelló, liderat per Gaetà Huguet i Brea, es pren el cas polonès com a exemple a seguir pels valencians.

AMCII

Miquel Duran i Tortajada vist per Jaume Passarell

1837-1977 EL VALENCIANISME REPUBLICÀ